

МАКЕДОНСКИ ПРЕГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ ЗА НАУКА, ЛИТЕРАТУРА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

ИЗДАВА
МАКЕДОНСКИЯТЪ НАУЧЕНЪ ИНСТИТУТЪ

ГОДИНА XIII, КН. 4.

REVUE MACÉDONIENNE

ÉDITION
DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE MACÉDONIEN

ANNÉE XIII, FASC. 4.

СОФИЯ — SOFIA
ПРИДВОРНА ПЕЧАТНИЦА — IMPRIMERIE DE LA COUR
1943

ПИСМА НА ГОЦЕ ДЪЛЧЕВЪ

МАТЕРИАЛИ ЗА ИСТОРИЯТА НА МАКЕДОНСКИТЪ ОСВОБОДИТЕЛНИ БОРБИ

Отъ К. Мирчевъ

Въ обнародвания до сега материалъ за историята на македонскитъ революционни борби преобладава мемоарната литература. Първо мѣсто държатъ публикуванитъ отъ Македонския наученъ институтъ спомени на видни македонски революционери, записани въ по-голѣмата си частъ грижливо отъ проф. Л. Милетичъ. Отъ личната кореспонденция на македонскитъ революционери обаче е публикувано извънредно малко. То си има своето оправдание. Голѣмъ дѣлъ отъ тая кореспонденция трѣбва да се смѣта за безвъзвратно загубенъ. Предимно дѣлова по своя характеръ, свързана най-често съ моментни, нагледъ дребни прояви въ бурната и рискована дейность на революционеритъ, тя или съзнателно е бивала унищожавана или пъкъ е бивала отправяна къмъ лица, които въ напрегнатото време, въ което сж живѣли и работѣли, не сж могли да иматъ ясно съзнание за особената важность на всѣки написанъ до тѣхъ редъ.

А имало революционери, които сж подържали доста обширна кореспонденция. Такъвъ е билъ Гоце Дѣлчевъ. Ролята му на необикновено способенъ и енергиченъ организаторъ го е карала по необходимостъ да бѣде въ жива писмовна връзка съ мнозина свои съмишленици, които той е успѣвалъ да възпламенява за революционна дейность. Главнитъ си грижи за организувана цѣлостна бунтовническа проява Дѣлчевъ бѣ насочилъ въ първо време къмъ Шипския край. Тукъ спада и кратката негова учителска дейность следъ бурнитъ преживелици, които предизвикаха изключването му отъ Софийското военно училище. Малко по-късно, като задграниченъ представителъ на Централния революционенъ комитетъ въ София, той има за първа своя задача устройването на канали, по които да се изпраща тайно оржжие въ Македония. Обнародванитъ по-долу писма сж именно отъ този периодъ на неговата дейность. Тѣ сж изпращани до Никола Зографовъ, часовникарь въ Кюстендилъ, родомъ отъ Велесъ, довѣрено лице на Революционната организация,¹⁾

¹⁾ Въ своитъ спомени Гьорче Петровъ твърди, че Гоце е ималъ въ Кюстендилъ за свой човѣкъ, къмъ когото се е обръщалъ на частна нога, Димитъръ попъ Георгиевъ (вж. Спомени 49). Сжщото повтаря и Хр. Силяновъ въ книгата си „История на македонскитъ освободителни борби“, вѣроятно възъ основа на твърдението на Петровъ. Въ сжщность най-довѣреното лице на Гоцета въ Кюстендилъ, чрезъ което той е вършелъ цѣлата тайна работа по канала Шипско-Кочанско, е билъ Никола Зографовъ.

Градъ Кюстендилъ, благодарение на своето мѣстоположение, бѣ единъ отъ най-важнитѣ пунктове за тайна връзка съ вътрешността на Македония, особено съ Шипско-Кочанския край. Писмата разкриватъ предимно грижитѣ, които се полагатъ отъ Дѣлчева за тайното въоръжаване на тая македонска покрайнина. Необикновената енергия, вложена отъ Дѣлчева въ тая насока, непрестаннитѣ му борби съ редица несгоди, които сж се изпрѣчвали въ пътя на тая му дейность, на първо мѣсто болезненото безпаричие и неискренности на българскитѣ управляващи кръгове, проличаватъ въ всѣки редъ на тия писма. Вънъ отъ това тукъ откриваме и множество ценни податки, които биха били отъ полза за една бждна по-пълна история на македонскитѣ освободителни борби.

Надъ всичко обаче стои очарованието отъ личността на революционера, станала отдавна вече истинска легенда, отъ прямотата и ударността на неговитѣ слова, отъ пламъка на неговитѣ увлѣчения, отъ чистотата и благородството на поривитѣ му. Връзкитѣ между Дѣлчевъ и Зографовъ не сж били само служебни. Тѣ сж били връзки между близки и задушежни приятели. Това проличава най-ясно отъ ония мѣста въ писмата на Дѣлчева, гдето той не се стѣснява да зачекне най-интимното въ преживяванията си, да даде свободенъ изразъ на колебливитѣ си настроения. Струва ми се единствено тукъ ни се разкриватъ нѣкои страни отъ неспокойната натура на революционера, които ни го правятъ още по-симпатиченъ. Тежки, потискащи мигове изглежда не сж били рѣдкость въ живота на Дѣлчева. Въ писмо отъ 24 мартъ 1899 година той се оплаква: „ептенъ съмъ оглупѣлъ, отжпѣлъ съмъ до толкова, щото пишенето е станжло за мене една отъ най-труднитѣ работи.“ Въ друго (отъ 1898 г.) четемъ: „Моето мълчание недѣйте го отдава на друго освѣнъ на пълната раскапация.“ Въ трето (отъ 7 май 1899 г.) неговитѣ оплаквания стигатъ почти до отчаяние: „...тѣй съмъ занесенъ!... Па що мога да правж, когато има минути, когато човѣкъ представява единъ движущъ се трупъ, безъ да има въ него нѣщо душевно! Дали не вървиж къмъ...“ Това сж били временни душевни настроения, които бързо сж бивали преодолявани отъ силната натура на бунтовника. Знаменателни ще останатъ следнитѣ думи на Дѣлчева, които така пълно и рѣзко го очертаватъ като човѣкъ съ морална здравина и непоклатима устойчивость на характера: „Нъ силенъ съмъ ще победж всичко, освѣнъ една съвѣсть.“

Дѣлчеви писма сж публикувани до сега малко. Две писма, отправени до Никола Малешевски, бѣха публикувани въ факсимиле доста отдавна отъ П. К. Яворовъ въ книгата му „Гоце Дѣлчевъ“. Други две писма, едното отъ които въ факсимиле, писани до Иванъ М. Бележковъ съ псевдонимъ Асенъ, бѣха публикувани отъ Л. Томовъ въ „Илюстрация

Илинденъ“, год. IV, кн. 6, стр. 6—8. Едно доста дълго писмо до Карановъ бѣ изнесено въ „Сборникъ Илинденъ“. (Издава македонското студентско дружество Вардаръ) год. 1926, стр. 15—20. Между писмата, които се публикуватъ по-долу шесть сж писани съ шифъръ. Това не е шифърътъ, който Гоце разкрива на Зографова въ писмото си отъ 24. III. 1899 год. (вж. по-долу). Благодарение на обстоятелството, че върху едно отъ тѣзи писма датата е написана съ обикновено писмо, но отъ друга ржка, вѣроятно отъ получателя Н. Зографовъ, можахъ съ малко усилие да разчета шифъра и предлагамъ по-долу писмата въ напълно отключена форма. Доста отъ писмата носятъ подписъ Ахилъ, псевдонимъ, съ който е билъ известенъ Гоце Дѣлчевъ между другаритѣ си революционери. Истинскитѣ имена на останалитѣ псевдоними, главно имена на селища, доколкото бѣ възможно да бждатъ разгадани, се привеждатъ подъ линия.

Господинъ Зографовъ

1896 г.

Бърза да Ви извѣстж, че прѣдметитѣ пратени отъ Васъ ги приехъ. 10 лева ще проводж идущата недѣля. Не мож да Ви пишж надълго, защото нѣмамъ врѣме. Писвате ми да чакамъ инструкции, а не ми пишете да ли ще можтѣ ни помогнж съ оржие отъ тамо. При това азъ не се водж отъ ничии инструкции, защото знаж много добрѣ, че тѣзи които пращжтѣ инструкции можтѣ да рѣшаватъ въпроси относящи се до тамкашното течение на работитѣ, а не и тукашното. Пишете ми, че Г-нъ Чакъровъ не ми праща револвери, защото нѣма патрони. Нима той не може да проводи своя, като знае, че азъ всѣкога съмъ въ опасностъ и безъ него не мож никждѣ да се движж. Момъкътъ бѣше ми далъ преди 3 недѣли писмо за Васъ, което и проводихъ още тогава, да ли не сте го получили не знамъ. Отъ Раздоловитѣ книжки има повече отъ 100. Пазете въ Кюстендилъ да не се разгласи за сжществуването на нашата поща. Поздравлява Ви момъкътъ. Идущата недѣля ще получите отъ него писмо

Съ братски поздравъ

Прищина¹⁾ 1896 г. 2 януарий

Ахилъ

П. П. Тукъ приключеното моляж прѣдайте на пощата като го турите въ другъ пликъ и напишете сжщия адресъ. Свѣдете ме ако знайте, кждѣ е Чакъровъ.

¹⁾ Псевдонимъ на гр. Щипъ

Върху визитна картичка: Никола Наумовъ]
 Редакторъ на в. „Право“]

Приятелю,

Днесъ ти пратихъ писмо, нѣ едно забравихъ да ти пишж, което е най-важното. Пиши на Петъръ¹⁾ въ недѣля непременно да прати човѣкъ и два коня.

¹⁾ П. Димитровъ

София 1896 8/II

Твой Ахилъ

търговецъ отъ Прищина

Конетѣ трѣбва да бждатъ съ човѣкъ

Сжщи

Бай Никола

Пристигнжхъ благополучно, макаръ и отчаяно да се борихъ съ студъ и снѣгъ. Нѣмамъ време да ти опишж пжтуването ми, нѣ ако въ такъво врѣме си пжтувалъ, ще можешъ си представи какъ съмъ прѣкаралъ. За сега нѣма нищо освѣнъ убиства и обезчестявания. Распореди се за поскорошното провозждане на останжлитѣ тамъ вѣщи; ако доджтѣ други, нито 2 дни недѣй ги държи. Съобщи Т-ву, че съмъ пристигнжлъ — Камитѣ поскоро нека се направжтѣ, ако не ги правитѣ тамъ, пиши Т-ву да поржчи отъ Варна.

Много ти здраве отъ момъкътъ.

Прищина 1896 20. II

Съ братски поздравъ

Ахилъ

Бай Зогравский,

Преди всичко поканвамъ те по скоро да проводишъ камитѣ и още ако сж останжли въ твоята кжща 8 екземпляра „Биографията на Левски“ при моето заминавание, проводи и тѣхъ. Каквото има за сега това провоздай, нѣ гледи по важнитѣ материяли по скоро да доджтѣ. Всичкитѣ нѣща провоздани добрѣ ще бжде, ако се миюрлидисатъ. Въ Еф. К-въ има една шашка на Г. Ив. донесена отъ Чакъровъ; часъ по-скоро да се прати; нѣ ако се може да я размѣнитѣ съ нѣ-коя офицерска или джандарска. Прати ми смѣтка за камитѣ. Пратихъ ти още 2 наполеона, колко ще искашъ още ще ти пратж до пжтъ. Много съмъ разсѣянъ, не можж ти пишж.

Поздрави всички ни познати.

Прищина 1896 12. III.

Съ братски поздравъ

Ахилъ

Братъ,

Получихъ писмото ти, както и поржчанитѣ устно нѣкои свѣдения по младия момъкѣ, заминялъ наскоро презъ вашенско. До тоя часъ чакахъ свѣдения отъ К-не за въпросната личностъ, нѣ за жалостъ не сж пристигнали. Азъ доколкото знамъ най-отличителната черта на казаный господинъ е, че очитѣ му кривы, кривогледъ, затова, види се и се именува Кйоръ Шашевъ. За Чакжровъ не мож ти дамъ за сега никакви свѣдения, а ще кажъ, че азъ просто съмъ силно възмутенъ отъ неговитѣ шарлатански постъпки. Кждѣто е минялъ безобразно лжгалъ проститѣ хорица, въ нѣкои и други мѣста раздѣлилъ хората на парти, дезорганизиравъ пощата, съ една дума той навсѣкжде е подълствувавъ — ще си видимъ смѣтката при една лична срѣща... Пратенитѣ три наполеона се повърнахъ назадъ, защото не се намѣрилъ човѣкъ да ти ги донесе и още страхувайки се да не попаднатъ въ ржцетѣ на Чакжровъ.

За сега толкозъ, пиши ми кждѣ се намира.

Съ братки поздравъ

Прищина 1896 г. 25/V

Ахилъ

Никола,

Нещж да те мжчж утрѣ първия день отъ праздниците да гълташъ шифровано писмо. Писмото, въ което бѣхъ приключени и онѣзи отъ С-въ и П-въ, получихъ както и понапрѣжната картичка. Писмото на П-въ не ми направи впечатление, защото то ми бѣ извѣстно, та и това бѣ прѣчката ми да заминж въ Дупница. Отъ нѣколко дни насамъ мжчж се да се промжкнж до най-високото мѣсто, отъ което мѣсто е и възможно да се узнае истината. Колкото за писмото на Сарафовъ, нѣма какво да кажъ, а те подканямъ щомъ получишъ настоящето и веднага поне съ една картичка да ми явишъ адресътъ му, за да му пишж направо.

Вѣрвамъ стоката испратена въ двѣ коли да е стигнала благополучно. Много се възмуштавамъ отъ гаминската подвижност на Н-ка, бжди малко потърпеливъ, едно само гледай, щото съсвоитѣ постъпки да не наруши вжтрѣшния редъ.

Съ идущата поща ще пишж и за Прищина. Незнамъ щотолко се бавихъ повиканитѣ хора. Щомъ стигнатъ съобщи ми. Честитявамъ Ви Рождество Христово.

София 96 г. 24/XII

Съ поздравъ

Ахилъ

(шифровано)

1897 г.

висока¹⁾ деветдесет и седма идинадесети февруарии друже писмото ти приех на време радваш ме со известието за препраштанието на дългите — колкото за паланечкия канал ще трябва да се ѝевж чак там но туй да оставим за по кжсно — а сега да гледаме и дупничкия, който впрочем е готов но оште не сме почнжли да пренасиме — единствената пречка е беднотията която много бърка да можем да уредим пренасанието до дупница затова ще чакам всичката сума която остава во тебе или ти сам да я донесеш или пжк ако не додеш скоро препрати я по некого — ако додеш скоро веднага ми сжобшти за да не отпжтувам на нежде недей забравя оште и да вземеш от кантарджиите вештите долни дрехи за гиорге па незабавно да ги препратиш, заштото горкия нема со какво да се преоблече — псевдонимите на кратово, паланка и пехчево сж по ред: бояновци, прешово и дечани. До редакцията на strandжа е писано само че при отсжтствието на редактора не можт се оправи работите — што стана со кипров дали оште не е турен во клопката — отговори ми — ако е вжзможно по скоро парите ми проводи — те течжт като вода но изворъ за приходи никакжв

с братски поздрав

Ахилъ

(шифровано)

висока седми март деветдесет и седма година. Никола обештахъ ти се оште со пжрва пошта да ти проводж исканото полномошно но ето и втората ще мине без да получиш пжлномошното — надевам се со третата пошта ще го получиш тжй като по со време ще вземж мерки а не както до сега да зависж отъ маловажни причини — днес говорихме со никола иванов да се пратжт отведнжш около петстотин дълги че да видим колата сж вече хванати гледайте вия во най бързо време да и прехвърлите на границата по трите посоки: коприва ветрен и саждени — ако не е дошел от там человек пиши ми веднага за да можем се распореди — во паланечко непременно да има по голема сума големците много штедри се показват вчера испратихме такжва сума и во дупница взел сжм една машина за хектографиране ще я проводим през ветрен во солун но нека да видим може заедно со нея да пратж и прахжт за който сжм ти говорил. Гледи по скоро да се пратжт дългите — со поздрав

Ахилъ

1) Псевдонимъ на София.

(шифровано)

Никола тук приключвам желаното от вас пълномощно — както виждаш самото пълномощно е во много стеснена форма, когато за насърчение на другаритѣ требваше нещо по обширно — но за жалост листът е во много малък формат — при показванието на листа пази се да не попадне на слаби очи со тесен акъл — че вместо вежди да вадим очи. Вчера испратих една сума от около двесте или двесте и петдесет не помнѣ ведно с тех и картини гледайте повече от сто да прокарате во паланечко — не ште сѣмнение ште има нѣкоя пратка и во кочанско презъ сажденик — тези дни мисля да идѣ към тракииско но преди да трѣгнѣ ште пратѣ една голема кутия която ще препратиш во гилѣни незабавно — ште проводѣ оште един револвер со сто патрони за груев и две ками едната за пелаги(—) во радович а другата за груев — след моето трѣгване от тук ште пишиш на братя иванови да ме известѣт че има сѣобщение отъ куманово как до сега не е бил пренесен всичкиѣ динамит а само около осемстотин и седемдесет и четири кила и че добре ште бѣде да заминѣ во сѣрбия — освен туй во сѣштето писмо ште ми известиш как до сега всичкиѣ прах е прекаран но сто кила по малко отколкото аз сѣм ти писал тоест вместо седемстотин и осемдесет и две само шестотин и седемдесет и две кила ако има некои писма препрати ги незабавно.

София 97 г. 9/III

со поздрав

Ахилъ

(шифровано)

¹⁾ четиринадесети март никола аз отказах се да отидам към тракията заштото гиоре петров трѣгнал за тук пѣк ште мине през цариград варна и некои места от пограничната тракия — страшно си любопитен момак бейѣй постоянно ме питаш дали сѣм ходил при стоилов — не сѣм ходил — завчера се пратихѣ за вашенско около 361 дѣлги па и днес се мисли да пратѣт около четиристотин — искаѣ сведения колко сѣ пристигнѣли во гилѣни и прешово — ако е отворен канала през цѣрварица прати и нататѣк некои товар — когато стигне гиорето тук ште имам веч вѣзможност да отивам пак вѣтре не само на пограничните станци — какви вѣпроси си ми задавал не помнѣ пѣк и... зиме ар-

¹⁾ Писмото не носи дата. Но очевидно трѣбва да се отнесе по време веднага следъ предходното. Това се разбира отъ отказа на Дѣлчева да замине въ Тракия, следъ като уведомява въ писмо отъ 9. III. 1897 год. приятеля си, че има такова намѣрение.

хивата да я претърсам вештите изпратени по раздолов трябва да сж стигнали — разпреди се за разпраштанieto на револвери ште взема когато стигнат от евтините — брошка ште идж сега да купж колкото за тренжт ништо не зная

со братски поздрав

А х и л

пиши на братя иванови като че ли не знаеш де сжм

Гѣорге и Никола,

1898 г.

Писмата и на двамата ви получилъ съмъ на врѣме. Моето мълчание недѣйте го отдава на друго освѣнъ на пълната раскапация. И сега даже, като ви пишж повече мислж кого да пипнж и да го ударж 15 стотинки. Ако не намѣрж рѣшавамъ неплатено да ви пратж настоящето — недѣйте ми се сърди бе човѣци, не ми знайте положението. Не стига безпаричието, което за менъ не прѣдставлява никаква болѣсть, нъ което спира всичкитѣ функции, ами отъ вжтрѣ ни день не минава отъ да не ни донесе пощата (било правителствената било нашата) едно отъ друго по жестоки извѣстия. Въ Кратово уловени Христомана и Коце отъ Дѣдино, за които има съобщение да сж станжли прѣдатели. Думевъ и Гочевъ арестувани ужъ по прѣдателството на горнитѣ двама (?) — бакалинътъ Гѣорге Ивановъ освободенъ отъ Хафъза; навѣрно съ благи задължения. Въ Конче Тодоръ Станковъ и другаритѣ му Гѣорге Турчето и Василъ Юрука уловени отъ властитѣ, има дума послѣднитѣ двама да сж почнали да прѣдаватъ — подълъ свѣтъ!... И кой знае още що работи има, които ние не сме ги чули!

Гѣорге, ти искашъ да додешъ тукъ, за което и ме запитвашъ. По моему по добрѣ подобна мисль да не се роди въ глава, а камо ли да направишъ това. Сѣди си, брате, че ще почнешъ да викашъ ела зло, отъ тебе по зло имало. Не стига дѣто не можемъ да ти платимъ нищо, нъ извѣствамъ ти, че ако додешъ и съ единъ левъ макаръ не ще можешъ да му се нарадвашъ, ще ти се нахвърлимъ като вълци. На да ли е изпитвалъ нѣкой другъ такъвъ гладъ като менъ — разкапация, разкапация и пакъ тя. Жалъ ме е много дѣто на бабата на могж да ѣ пратж 10-на лева. Голѣма добрина бихте направили, ако можехте отъ нѣкжде да ѣ намѣритѣ 10 лева — Много ще ви благодарж. Знаж че нѣмате, нъ погрижете се отъ нѣкждѣ да заемете. Нека да върви така, че да видимъ, кой ще побѣди ния или разкапацията. Никола, вземи коньтъ отъ Глигора, като му дадишъ и единъ силенъ конфусъ, па го предай на Ангелъ. Съ Миро отъ Ветрѣнъ ако можешъ ти да се расправишъ, по какъвто и да е начинъ, не изключая и

грубия, расправи се, ако не ще остане, когато азъ се срещна съ него. Върховиститѣ тукъ и тѣ сж се раскапали. На края на идущий месецъ ще свикатъ конгресъ. Споредъ отговоритѣ на Ляповъ изглежда малко дружества да взематъ участие. Коя полза бе брате! Бждете бодри, не изгубвайте куражъ. Кое царство не се раскапало, безъ да има предъ себе си врагове съ положение, каквото е нашето. Ний сме силни; защото и това което имаме е насочено противъ турското царство

Здравѣйте

София 98 г.

Гѣоргие Дѣлчевъ

Гѣорче Петровъ щѣлъ да прати револвери, когато продаде твоя Сжщи

Никола,

Всичкитѣ до сега испратени отъ тебѣ писма съмъ ги получилъ. Недѣй се сърди, че до сега нито единъ пжтъ не ти писахъ. Страшенъ хайлязлъкъ ме е нагънжлъ, който, както виждашъ, забравилъ съмъ вече да пишж. Пжкъ и хайлязлъка ли е само?

Съ едно отъ послѣднитѣ писма ме запитваше да ли съмъ прѣдалъ всичкитѣ вѣщи на баща ти, испратени чрѣзъ менъ по Наковъ. Би се слѣдвало веднага да ти отговоря, нъ ей тѣй дойде работата, че чакъ сега ти отговарямъ, като искамъ да вѣрвамъ и баща ти да е писалъ по рано по това. Ето какъ стой работата: Наковъ още първата вечеръ ме намѣри и ми каза, че ималъ нѣкои вѣщи да ми прѣдава, за да ги дадж на баща ти. Следъ малко прѣдаде ми двѣтѣ кутии, а за други не знамъ що ми каза. На другия день се научихъ, че Наковъ заминжлъ, безъ да знаж за кждѣ.

Когато доде баща ти съ едно твое писмо, тогава узнахъ какви още вѣщи останжли въ Наковъ. Като предполагахъ да ги оставилъ въ Чакъровъ, потърсихъ ги отъ него, указа се, че и тамъ не само не оставилъ, ами нито е загатнжлъ. Навѣрно ги е забравилъ съ себе си. Незнамъ нито азъ, нито Чакъровъ, въ кое село е учителъ, за да му пишж. Ако знаешъ ти пиши му.

Що е направилъ до сега Мито, не е ли заминжлъ? Ангелъ навѣрно ти съобщи, че рѣшихъ да прѣстанемъ врѣменно да работимъ съ Виница. Утрѣ или другия день ще пратж писмо за Развигоровъ, нъ не чрѣзъ Виница, а направо за Кочани.

Много съмъ разсѣянъ, не мож повече да ти пишж. Сѣднжхъ ужъ и за другитѣ кардаши да пишж; нъ нека се задоволятъ съ едно много здраве и да имъ напомнж, че

трѣбваше поне една картичка до сега да пратжтъ — ептенъ онѣмѣхъ. Ако има нѣкои отъ тѣхъ да прави кондури нека вземе мѣрка, па да я прати тукъ, за да му прави Митката Йосковъ кондури — по ефтини и здрави.

Тукъ приключеното прѣдай на Янаки, до когото отъ нѣколко испратени писма само едно е получилъ.

Поздравъ на всички не изключая и Гѣорета.

Гѣорги

София, 1898 г. 13 октомврий.

Никола, Ефреме¹⁾

1899 г.

Приносящй настоящето чичото Гаврилъ извади паспортъ, за да си иде. Дадохъ му пжтни. Дайте му вия малко куражъ, защото много го е страхъ. Пратете ми веднага по нѣкого 3 чейрека отъ бѣла меджидия, които да сж много чисти и ясни. Отговорете ми на последното писмо.

София, 1899 г. 1 февруарий

Съ поздравъ

Гоце

Колийо

При настоящето приключвамъ ти и единъ банкнотъ отъ сто (100) лева златни; които сж прѣдзначени исклучително за кирия при прѣнасянието на патронитѣ отъ София до Кюстендилъ и отъ тамъ до Църварица; затуй задрѣжъ ги въ себе, та послѣ да не си имаме главоболие и за нѣколко лева да бждемъ питимни що казватъ. Води и точна смѣтка. Отъ сега нататкъ прѣнасянието отъ тукъ ще става отъ наши колари, така щото не ще има нужда да прибѣгваме до други лица. Първия пжтъ ще изпратя съ колата двама, отъ които единия ще доде по напрѣдъ, за да ве прѣдизвѣсти. Защо пжкъ до сега не си ме извѣстилъ за пристиганието на десетѣ каси (санджка) чрезъ Манчо? Писмото по Якимовъ приехъ.

Много ме очуди запитванието на Ангелъ и Манчо да ли Такеджиевъ е въ Македония! И то не бѣ запитване, а просто твърдение, че той е тамъ. Отъ кого ли се е разгласило? Нѣма ли да туримъ край на тѣзъ наши диарий да гласимъ, кой кждѣ е и що върши? Що мълчи Ефремъ? Ще докаратъ ли Васе и Тоде коне за прѣнасяние на патронитѣ отъ Цър-

¹⁾ По всѣки вѣроятность Ефремъ Чучковъ

варица за вжтрѣшность? Писмата адресирай до „Прилепски ханъ“ за Гоце.

Съ поздравъ на всинца ви, а не забравяй Райна и Любето па и Стария.

София 99 г. 10 февр.

Гоце

Никола

Вчера испратихме чрѣзъ Манчо 16 каси патрони, а днесъ ще пратимъ пакъ чрѣзъ сжщия още 8. Дадени сж на- ставления на колара, щото още когато се намира вънъ ко- лата да извѣсти на Манчо, та по такъвъ начинъ да може тебъ да извѣсти, за да откарате колата право въ кжщата. За всичко разпореждай се както знаешъ. Нѣма ли нѣщо отъ вжтре?

Поздрави всички

София 99 г. 2 мартъ

Съ поздравъ

Гйорги

Р. Р. Кирията е 18 гр. на стотъ ока. Нищо не пишишъ за бащата на Васе

Сжщи

Никола,

Утрѣ ще ти пишж по дълго писмо, въ което ще при- ключа и едно за Гиляни. За сега съ настоящето ще те под- каня да укажешъ съдѣйствиe на Бабамова въ всичко. За да замине вжтрѣ азъ мислж подобрѣ ще направи да почака, та когато пратимъ и вѣстниците съ тѣхъ ведно да преведжтъ и него, макаръ и да закъснѣе. При това ако замине сега, много по не сигурно ще бжде пжтуването му, отколко, когато има пазаръ въ Гиляни и Баня. Поздрави на всички.

София 99 11/III

Съ поздравъ

Гоце

(на сжщия листъ)

Никола,

Бѣхъ съ намѣрение да ти пишж подълго писмо и едно такъво за Гиляни, обаче, като не намѣрихъ свободно врѣме, ще остане съ настоящето само, съ което ще ти явж, че още осемъ сандъка патрони съмъ купилъ, които тѣзи дни ще ги пратжтъ, та вижъ разпорежи се да ги стоварите и да ги прѣпратите или къмъ Църварица или къмъ Вѣтренъ. Утрѣ

ще ви пратжтъ и вѣстници броятъ на вързопитѣ не знамъ, нѣ знай, че измежду тѣхъ ще има и единъ вързопъ подъ № 79, който е предназначенъ за Солунъ, за което ти пѣкъ съ едно писмо до Гилянци да имъ пишешъ и то непрѣменно да го прѣпратжтъ. Останжалитѣ пѣкъ (вѣстници) да ги распрѣдѣлжтъ така щото една трета часть да пратжтъ въ Малешевията, а другитѣ $\frac{2}{3}$ за Гиляни Прищина и Баня.

Пиши на Гѣорги, че търсения антимоно и тукъ не намѣрихъ, нѣ съмъ поржчалъ чакъ отъ Вѣна, който ще доде най-късно следъ 6 дена. Нека се погрижжтъ да испратжтъ и единъ калѣпъ, за който е станжлъ въпросъ между ни.

Кажи на бабата, че се срѣцнахъ съ сина ѝ и че не остава друго нищо, ами да стане самичка да доде тукъ, за да се разбере въ полнѣ работата. Нека доде непрѣменно. За да се намѣрж и азъ тукъ, нека дойде въ петѣкъ. Ти ми телеграфирай, когато потегли. Утрѣ заминавамъ за Самоковъ.

Поздрави всички

твой Гѣорги

Никола,

Сетнѣ повече ще ти пишж, а сега се ограничавамъ само съ туй, че прѣдоставамъ тебе грижата да прѣпратишъ пристигающето съ бабата момиче, Мария баба Цвѣтина, родомъ отъ Винаца, въ селото ѝ. Вижте съ Ангелъ, намѣрете нѣкой кираджия и я проводете по скоро. Кирията и другитѣ разноски плати ги ти за наша смѣтка. Недѣйте я задържа много, а гледайте по-скоро да я пратите. Тя може да иде и въ Ангелъ да живѣе, за да бжде стаята праздна за желѣзаритѣ, които ще доджтъ утрѣ или другия день.

Утрѣ ще пратж пари и за Зафировци и за другитѣ. Кажи на Ангелъ да внимава, че либералитѣ сж такива само въ лжжитѣ. Нека се прѣнася по възможность най скрито. Байо ти Радославовъ тукъ е обѣщалъ, а тамъ е испратилъ, види се, добритѣ распореждания за конфиска. На добъръ имъ часъ — честита имъ ржка. Това е севтетто. Не консерваторска византийщина има тука, а напротивъ либерализма изиска отъ подржжателитѣ си курвинската тактика, която, както се вижда съ голѣма вѣщина ще я приложжтъ. Е, що да правишъ, когато трѣбва да се гледа доброто на вжтрѣшнитѣ.

Поздрави всички. Поздравляватъ те всички

Гоце

1899 г. София 23 мартъ

София 99 г. 24/III

Никола,

Писмата пратени по бабата и това по пощата получихъ, нъ отговоръ нито на едно до сега не съмъ пратилъ — знаешъ защо? — защото ептенъ съмъ оглупелъ, отжпѣлъ съмъ до толкова, щото пишенето е станжло за мене една отъ най-труднитѣ работи — санки масата е нѣкой каторжнически тезгяхъ.

Съобщавашъ ми, че окръжний управителъ е прѣдписалъ на околийския да прибере патронитѣ. При все и да имаше обѣщания отъ тукъ, за да ги освободятъ, пакъ не ме очудва горното съобщение — горко на грѣшнитѣ парички дадени за купуването имъ; а тѣжко на наивнитѣ, които никогашъ не могатъ да се освободятъ отъ надѣждитѣ си, че ще се намѣри поне едно правителство, което, ако не друго, баремъ не ще бѣрка на революционнитѣ приготовления на вжтрѣшното население. Да, нима тѣ сж прѣстѣпници? Пази боже! *Патриотически* дългъ имъ налага, когато сж въ оппозиция, да пълнятъ вѣстника си съ статии пламенни и по революционни, отколкото сж ония въ самитѣ революционни вѣстници, а *отечествений* дългъ пѣкъ диктува, когато поематъ управлението въ ржцетѣ си, да апелиратъ къмъ патриотизма на всички истински патриоти и да възпѣватъ благоразумието. Който не разбира, който не иска тѣхъ да слуша, нека знае, че има цѣръ за него. Конфискуването на патронитѣ е прѣдговора на оная драма, която въ скоро време, вѣрвамъ, ще почне да се разиграва и краятъ на която още отъ сега можъ го прѣдвидя. Голѣмецътъ не е тукъ та нищо по това не може се направи.

Момичето на баба Цвѣта трѣбва снощи да е пристигнжло съ бабата Дона въ града ви. Ако до сега съ Ангелъ не сте се погрижили да намѣрите кираджия, за да я прѣведе и я отведе чакъ въ Винаца, вижте по скоро да стане туй и разносцитѣ ти ѣ плати.

Пишишъ ми за пари. Пуститѣ му пари! Какво да се прави и азъ самичъкъ не знамъ, още повече когато самъ знамъ, до колко сж нуждни и че безпаричието ще бѣде причина да изгубимъ най цѣнното за нашитѣ дѣйствиа врѣме. Благодарение, че сега се намиратъ у мене, макаръ и чужди, испращамъ ти по приносящй настоящето, нашъ бай Петъръ, осемъ наполеона, които гледи да ги употребишъ при най голѣмо ограничение на нуждитѣ, като не забравишъ да платишъ отъ тѣхъ и дългътъ на Зафиръ и Тасе и още да дадишъ на Ангелъ за сега 1 наполеонъ за дома му.

Ами я ми кажи що направи съ дюкянътъ, който е билъ гледанъ отъ тебе и другара на железара Велко Миковъ? Той, Велко, утрѣ или другия день ще доде, та ако не си го хваналъ, когато доде хванете го веднага и да го отвори.

Ще испратя по него и антимонъ за Гѣорги Ивановъ.

Ето ти и азбуката, съ която кореспондираме и ще кореспондирашъ съ вътрешнитѣ:

б	с	ј	г	д	с	з	ш	ѣ	ч	л	в	а	и	п
а	б	в	г	д	е	ж	з	и	к	л	м	н	о	п

г	е	ф	о	л	і	у	в	р	х	т	к
р	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	щ	я	ж

За пренасянето на пушкитѣ, както е по добрѣ, тъй на правете, само че кажи на Ангелъ да бжде по възможности по предпазливъ. Поздрави Райна, Любе, Ангелъ, Гѣоре и всички приятели. Много ви здраве отъ стария (чичо Петъръ) — Ризо

Съ поздравъ

Дѣлчевъ

Никола,

Чакъ денесъ пращамъ по колара, приносящій настоящето Димитъръ Гочевъ родомъ отъ с. Батановци, всичкитѣ желѣзарски инструменти, оставени отъ Велка. Цѣната на кията, която оставамъ вие да я платите, е 17 гр. на сто ока. Освѣнъ тѣзи вѣщи прибавихъ още и едно чувалче, въ което има дрѣхи за Андонъ велешанеца, който работи по линията съ другитѣ, има още и разни кондураджииски алати за Гоце х. Дѣлевъ и другара му Доне Поликраповъ. Поздрави Райна, Любе, Гѣоре, Велко и всички приятели.

Пиши ми, какъ сте нарѣдили съ Велко работата

София 99 г. 29/III

Съ поздравъ

твой Гоце

Никола,

Отъ дълго врѣме нѣма нищо отъ тебъ, нито пъкъ отъ вътрешността. Що направихте по избора делегатъ въ конгреса?

Отъ Никола Малешевски получихъ писмо, въ което между другото запитва ме да узная да ли Никола Русинчето се намира тукъ, като въ сжщето врѣме ме подканя да пишж

тебъ, въ случай не е тукъ и да ти събърнж вниманието за него (русинчето), че искалъ да заmine въ Малешевско, та да можешъ му попрѣчи.

Николаъ,

Закъ денесъ прииде мнѣ по кола
ра, приносящъй на сѣбя цѣло
Димитриеъ Гюевъ родомъ отъ е..
Баѣановци, вѣнчанъ е прѣстѣлъ
ски и на сѣрфименци, оца вѣнчанъ
вѣнка. Чувства на кирмизъ,
кояго оца вѣнчанъ вѣнчанъ
мизъ, е 12 гр. на сѣо оца.
Всѣмъ тѣмъ вѣнчанъ прибавихъ
оца и едно чувстване, въ което
има дръвѣ за Андоу вѣнчанъ
мизъ, която работи по мизъ
сѣ друмиъ, има оца и разни
кондурацѣнски алази за Гюевъ
и вѣнчанъ и другара мизъ
Палихронъ. Издрѣв. Рашинъ
Любе, Гюевъ. Вѣнчанъ и вѣнчанъ
Сѣфрѣ 991. Сѣ мизъ
29/11 Сѣ мизъ

Виждъ узнай дали не е тамо па дай му единъ добъръ
общестъ щото да не помисли оца единъ пжтъ прѣзъ Кю-

стендилъ. Ратниците ги е наплодилъ господъ. Щастлива Македония!!

Много здраве на Райна, Любе, Васе, Тоде, Ангелъ Гьоре и всички

София 22/IV 99 г.

Гоце

Никола,

Писмото отъ Велко получихъ, нъ поржката не се наема да я изпълнѣ, защото иска ми се, не 2 лева най-много, както ще ми се пише, а $3\frac{1}{2}$ глеждосани и 3 неглеждосани, трѣби въ диаметръ 5 см. Отговорете ми, що трѣбва да направѣ. Тукъ приключвамъ едно писмо за Гьорги Ивановъ, за когото испращамъ още и книжката *шпионинътъ*. Распорѣди се да заmine веднага Ангелъ и да поржча на куриера да ги прѣдаде право въ рѣцѣтъ на Гьорги. Ако иска Ангелъ може да чака и отговоръ. Нека не те удивлява това. Пишѣ му, защото го желаятъ шипяни, а увѣренъ съмъ, че писмото ми не ще му повлияе. Белки книжката (шпионинътъ) ще му завържи чакрѣ до нѣждѣ. Непремѣнно ти му я прати

Поздрави всички. Пиши ако знаешъ нѣщо ново отъ вжтрѣшността

Съ поздравъ

София 7-ий май 99 г.

Гьорги

Всичкитѣ брошури ги прати — 100 и 50 чрѣзъ кочанския каналъ и Малешевията за Винаца, нищо друго не пращай.

Сжщи

Никола,

Писмата ти испратихъ, нъ да ти кажѣ правото, почти всичко забравихъ, що имаше важно въ тѣхъ — тѣй съмъ занесенъ!

Ще ме извинишъ, ако съ тая исповѣдь ти се прѣдставя за човѣкъ най-немарливъ въ длѣжността си. Па и що мож да правѣ, когато има минути, когато човѣкъ прѣдставлява единъ движушъ се трупъ, безъ да има въ него нѣщо душевно! Да ли не вървишъ къмъ...

Нъ силенъ съмъ ще побѣдишъ всичко, освѣнъ една съвѣсть. Прати ми въ най-скоро врѣме тритѣ манлихерки, които се намиратъ въ кѣщата на бабата. — Намѣри срѣдство, ако не до София, баремъ до Радомиръ до Иванчо Неврокопски, като ми, разбира се, извѣстишъ. Вземи и отъ желѣзаритѣ 6—7

10

ками, ако сж ги направили, па и тѣхъ нека да бждѣтъ испратени бържѣ. Ако пъкъ не сж довършени, подкани ги най-скоро да ги довършѣтъ. Що правѣтъ Атанасъ и Ицо фигурантитѣ. Кажи имъ да живѣятъ по-економично. Пити ги съ колко лева доде тукъ Андонъ, па ми пиши.

Не сж ли се върнали Ангелъ, Васе и Тоде!
Поздрави Райна, Любе, Велко и другаритѣ въ работилницата и всички други приятели.

Съ поздравъ

Гоце

София 13/V 99 г.

Никола,

Вчера бѣхъ въ Радомиръ, отъ кждѣто взехме пушкитѣ. Нъ, виждѣ ти, съ моя серсемликъ пакъ една грѣшка направихъ, а тя е, че вмѣсто да ти пишѣ всичкитѣ манлихерки да ги пратишъ, азъ съмъ писалъ за три, като прѣдполагахъ да сж толкозъ, а не четири. Ще направишъ труда си да я испратишъ и останжалата пакъ до Иванчо Неврокопски, като го прѣдупрѣдишъ прави що прави да я испрати по нѣкого, защото не мож азъ да идѣ въ града му. Тукъ Комитета не е конституиранъ, защото на офицеритѣ още не имъ е приета оставката. Кога ще имъ я приематъ и азъ не знамъ? Нѣма ли нѣкоя новина отъ вжтрѣ? Ангелъ не донесе ли нѣкое писмо? Ако не се видимъ вечъ остава на тебъ и Велко съ другаритѣ да урѣждате работилницата и другитѣ работи тамъ въ Кюстендилъ. Бомбитѣ сж въ юрицитѣ, кждѣто има и нѣкои санджчета съ патрони и други принадлежности струва ми се има и нѣколко картинки. Желаехъ още единъ пътъ да додѣ и уредѣ всичко, нъ не ми се удаде възможность. Вѣрвамъ, че ти ще съумѣешъ да урѣдишъ всичко що е въ полза на дѣлото. Поздрави Райна, Любе, Велко, Никола, Алексо, Гйорги, Ангелъ, Реджо и всички приятели.

София 99 г. 18/V

Сбогомъ

Гоце

Когато ти телеграфирамъ: „братъ ми да дойде тукъ“ веднага нека потеглижѣ Атанасъ и Ицо за София.

Сжщи

Никола,

Получихъ и писмата и телеграмата, нъ тѣ ме намѣрихъ въ такъво настроение, че не можѣхъ, нито пъкъ сега ще мож да ти пишѣ нѣщо положително.

Гйоргиевитѣ прѣдателства отъ день на день взиматъ широки размѣри, нъ въ тая работа не мож да вѣрвамъ въ

чистотата и на Сарафа, при всичко и да е арестуванъ. Ще повѣрвамъ за него само следъ като го пуснатъ или го осъдени е примка, чрѣзъ която да могатъ прѣда и пушкитѣ вѣзне сж, нъ що можемъ да му правимъ сега? Азъ съмъ занятъ съ работа, която не търпи моето отстраняване. А какви мѣрки трѣбва да вземемъ? На това ще отговорѣ, че трѣбва една специална чета прѣдзначението на която да е изключително унищожението на Гѣоргия, и то ако не може иначе, да се подпали кжщата имъ та всичко живо да изгори. Нъ кой е тоя, който ще извърши това? Ето въпроса, който трѣбва да се рѣши.

Ако можете тамъ да намѣритѣ такива хора, които да се нагърбятъ съ изпълнението на горната задача добрѣ, ако ли не — да се подкани Атанасъ и Ицо да влѣзнатъ съ помощта на Ангела вжтрѣ, та при единъ добрѣ скроенъ планъ да прѣбиятъ Гѣорги.

Добрѣ ще бжде да вземете мѣрки за укриванието на пушкитѣ прѣнесени въ Кочанско.

Пишишъ ми за пари, а не знаешъ, че така съмъ голъ, щото принуденъ съмъ да просѣ. А пѣкъ и въ каква нужда съмъ отъ тѣхъ!...

Не може ли Велко да се обърне къмъ другаритѣ изъ другитѣ мѣста, за да го подкрѣпятъ врѣменно?

Поздравъ на всички

Съ цѣлувка

София 99 г. 6/VI

Гоце

Никола,

Нищо ми не отговори на послѣдното ми писмо. Тука за сега нѣщо особено нѣма. На офицеритѣ приети сж вечъ оставкитѣ имъ. Сарафовъ пристигна, чака се и Давидовъ, та денесъ утрѣ ще се конституира и комитета.

Утрѣ азъ заминавамъ, та бакалъмъ да ли ще мож да минѣ границата. Испрати Атанасъ и Ицо въ Дубница и това да бжде въ понедѣлникъ. Нека тоя день вечерята пристигнатъ тамъ. Тѣ да търсжатъ Димитъръ Дѣлчевъ, който живѣе въ Никола Малешевски и да се представятъ ужъ дохождатъ отъ М-ня (Кукушъ) и носжатъ съ себе си нѣкакви поржчки отъ баща ми. Нека нѣкакъ си я уйдурдисатъ. Съ себе си нищо да не вземжатъ, освенъ ако иматъ пари за по единъ чивтъ здрави опинци.

Поздрави всички другари, Райна, Любето, Добре и др.

Сбогомъ

София 99 г. 11/VI

Съ цѣлувка: Гоце

Никола,

Ако да знаешъ, каква неприятность ми създавашъ съ неточното изпълнение на онова, което ти пишж, сигурно вървамъ, че никогажъ не би простжпилъ. Не само Андонъ, нъ и Ицо не ми трѣбваше, когото викахъ само, за да му дамъ наставления нѣкои. Сега Андонъ се връща, нъ вижда се съвсѣмъ разочарованъ, а това не щѣше да стане съ него, ако не додеше тукъ.

Азъ заминавамъ за вътрѣшността, та неznamъ да ли ще се видимъ вечъ.

Прѣпращамъ ти наново новопристигнжлото писмо, което азъ не могж прочетж. Прочети го ти и съдържанието прѣдай Гйорету, като въ сжщото врѣме и ти самичъкъ да се съобразишъ съ него вслучай има нѣщо.

Гледайте бе джанъмъ, да урѣдите унищожението на виничкия изродъ. Не дѣйте забравя, че и Сарафа е опасенъ.

Поздрави Райна, Любето, Гйоре, Добре, Нако и всички приятели.

Дай на бабата ако можешъ 20-тина лева.

Дубница 15/VI 99 г.

Съ цѣлувки

Гоце

Кюстендилъ 1900 29 февруарий

Никола,

1900 г.

Що правишъ прави, гледи утрѣ порано даже и до обѣдъ, ако можешъ да стигнишъ, че другия день да могж си заминж. Повече да чакамъ е невъзможно, а пѣкъ има нѣкои вѣщи да земамъ.

Освѣнъ това, понеже мислж да заминж вътрѣ, а искамъ да се срѣщнж съ Васе, Тоде, Тасе, Реджо, распореди се да ги извѣстишъ — ако сж близко при тебе да доджтъ заедно съ тебъ, ако ли сж далечъ, подкани ги да заминжтъ за Дубница направо отъ тамъ, нъ да гледжтъ поне въ петъкъ да стигнжтъ, че иначе и тамъ не ще ме намѣржтъ. Нека доде съ тебе и Ангелъ. Заминаването ми ще бжде, чакъ на истинний (скжсано).

Ела поскоро. Поздрави Васе

Съ поздравъ

Гоце

Никола,

Искаме да пратимъ една чета, която да обикаля Велешко и Скопско отъ татъкъ Вардаръ, която, за да стигне до тѣзи мѣста, ще иска нашата помощъ по прѣвожданието. Тебъ прѣд-

стои да отговоришъ веднага при получаванieto настоящето да ли ще можешъ намѣри хора, които не само да я прѣведжтъ границата, ами да можжтъ я съпроводи прѣзъ кочанското чакъ до щипското поне до Нѣманци или св. Николско или пъкъ да може се намѣри хора, които отъ ржка на ржка да я препратжтъ до казаното мѣсто. Отговори веднага.

София 1900 г. 15/VI

Съ поздравъ

Ахилъ

Р. Р. Недѣй забравя да ни кажешъ едновременно и колко и какво оржжие се намира въ васъ за подобна чета.

Сжщи

Никола,

1901 г.

До сега не съмъ ти писалъ, защото и азъ самичкъ не съмъ си опрѣдѣлилъ, какво може да се прави за напрѣдъ. За приятелитѣ, които сж тамъ, изключая нѣколцина ще се подканятъ на частна работа. А ти за сега направи следното: Направи единъ списъкъ на материяла, който е принадлежност на вътрешната организация, като (шифъръ) бомби и разни инструменти, прахжт, разни патрони, револвери и всички пушки повжрнати отъ четите, та да се знае с какво разполага вътрешната организация без да се обржшта към тукашния комитет и друг един списжк на онез материали, които сж принадлежност и разполага тукашния комитетъ, Последния списжк ште ти послужи при сдаването на материалите. Материалите и хората от комитета които ште додат скоро при тебе. А пжк първия ште ми трябва мен да зная што има вътрешната организация на свое разположение. Въобште направи едно разграничение на материала (на тукашния комитет и на вътрешната организация). Човек, който да замести тебе оште не сме определили... (край на шифъра).

Презъ есенъта бѣше минжла четата съ която бѣхж и Атанасовци Пазарджиклията и Градоборлията прѣзъ Църварица. Тамъ тѣ оставили пушкитѣ си между които имало и двѣ гърцки (едната срѣдна пионерка и другата дълга) които сж били собственост на двама отъ четниците, а именно първата на Атанасъ Димитровъ втората на Пане Петровъ. Тѣзи хора искатъ да имъ се купатъ. Виждъ да ли сж отбѣлѣзани въ оставения на тебъ списъкъ отъ тѣхъ, та послѣ пиши въ Комитета, за да имъ се исплатжтъ и да станжтъ собственост на Комитета. Тукъ Атанасовци твърджтъ, че наистина сж били казанитѣ пушки тѣхна собственостъ.

София 1901 6. май.

Поздрави всички

Гоце

Недатувани писма

Никола,

Всичкитѣ писма отъ тебе и ония отъ Кочани получихъ на врѣме. Отговоръ нито на тебѣ, ни на Кочанци не съмъ пратилъ до сега, защото нѣмахъ врѣме, па има и около 7—8 дена постоянно съмъ на пѣтъ. Сега даже пишж ти настоящето въ трена — тръгналъ съмъ за Дубница, кждѣто ще се бавж до вторникъ, затуй и писмото ми ще бжде кратко. Съ приносящия настоящето, нашия богданцалия, пращамъ ти 8 наполеона (5 въ банкноти и 3 златни), 5-тѣ отъ тѣхъ сж предназначени за железарницата, а 3-те разподѣли ги за Ангелъ Тодѣ и Васѣ и Раже. Ще трѣбва да дадите и на бабата, ако въ тебе не сж останжли отъ попрѣжната сума, кажи на Велко да ѣ даде 1 наполеонъ отъ горната сума.

Незнамъ, защо нѣма писмо отъ Винаца. Що е станжло тамъ господъ знае — отъ Криволани получихъ едно писмо съ 5 думи, съ което ми се извѣстява, че Гѣорги (Ивановъ) билъ раненъ въ Шипъ, вслѣдствие на което, види се, по оплакванията на самия Гѣорги, арестувани били Тодоръ Лазаровъ, Попъ Коцовъ (глав. учителъ) и свѣщеникъ Христо Мачковъ, въ чиято кжща живѣе попъ Коцовъ. Кой го ранилъ, какъ и защо до сега още непознато. Какво ще се роди и туй не знаж — !...

Тодоръ билъ много истезаванъ. Ако доде нѣкой извѣсти мѣста виждъ да узнаешъ повече подробности.

Кажи на Велко да доде да го прѣгледа комисията, та да се освободи отъ тая болѣстъ. Даже още утрѣ нека потегли.

Не знамъ Гѣорче да ли ти е писалъ, нѣщо за взетото рѣшение по случай свикванието на конгреса за избирание новъ съставъ въ комитета. Взе се рѣшение да си даджтъ кандидатурата Сарафовъ Борисъ, Славчо Ковачевъ, Бозуковъ и Давидовъ и двама цивилни (смѣта се да бжджтъ Д-ръ Шоповъ и търговеца х. Кочовъ послѣдния да бжде кассиеръ). Ния почти открито ще дѣйствуваме, ще заявимъ на всѣки делегатъ, че ще дѣйствуваме съгласно само съ горната листа и за да се развие по силно сдружаванието между тукашнитѣ и вжтрѣшнитѣ ще влизатъ въ тоя комитетъ като редовни членове и двама отъ вжтрѣшната организация. Да ли ще се изпълни това решение, ще зависи отъ делегатитѣ. Погрижи се да изберете вия за такъвъ човѣкъ, който ще гласува за горната листа. Можете да му дадите изричното задължение щото да гласува за хора, които иматъ довѣрието на вжтрѣшнитѣ и да можжтъ да работжтъ съ тѣхъ.

Повече нищо не можж ти пишж. Поздрави Райна, Любе, Велко, Алексо, Гѣорги и пр.

Съ поздравъ

Гоце

Приключвамъ тукъ и писмото отъ внучката ти, която дава доста вѣренъ портретъ за баща си. Благодарѣй за услугата, молиж да извини че съмъ причината да испита нѣкоя горчевина.

Сжщи

Никола,

Поздравъ на всинца ви, желяж честито да прѣкарате празниците. Приносящия настоящето е мой добъръ и интименъ приятель и другаръ. Ако случай нѣкой изисква неговата помощ по дѣлото, знай че всѣкога ще намѣришъ готовността му да я укаже. Въ срѣда ще ви додж.

Съ братски поздравъ

Гоце

Никола,

Тукъ приключените 40 лева въ бонове сж за вѣстника. Исплатете му баремъ на него да нѣмаме да даваме. Честита ви нова година на всички ви — кой знай??

Гоце

(шифровано)

1) Никола повржштам по четиридесет листа от вестниците за прешово²⁾. понеже от вжрзопа заключавам да не си спрел види се оште си занят со свадбата — имай за правило който и да ме потжрси недей го прашта тук не трябва да правим тукашната колиба теке — лошо си направилъ че си допуснжл гиорге да доде оште повече пжк со други гости но всичката вина пада на тоя който ги испратил чак от софия (— Гиорче Петров) телеграфирай му денес непременно утре да доде и ако доде нека ти извести конете да ги пратим за тех и те разбира се вечер ште пжтуват за насам

Илия момчето што доде тук оставило некакви книги оставени во тебе прати му ги — купете около десетина ока тънко сено — дай му на коде пари да си пусне кръв на кракат

¹⁾ Писмото е изпратено отъ колибитѣ Сабляръ, гдето Гоце Дѣлчевъ бѣ уредилъ тайна работилница за производство на оружје.

²⁾ Псевдонимъ на Паланка.

(шифровано)

Никола ето илиа пак се завржшта здрав и читав во града — покажа ми една призовка уж имал за утре дело да му се разглежда дали не некая игра!... ште видим — обешта се пак да се вжрне и то со обештание вжтре да иди — а пжк ти предупреди димитри и госпожата му в случай ако иска нешто да не се излжгжт да му даджт — отказжт да бжде по един нај неподозрителен начин — какво ште се прави незнам — времето време ли е! човек не може на никжде да мжрдне миял нека седе оште докато се исцери дома с поздрав

А х и л